KOMISIJAS LĒMUMS

(2010. gada 7. janvāris)

par drošības prasībām, kuras saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/95/EK jāiekļauj Eiropas standartos attiecībā uz bērnu aizsardzībai paredzētām bloķēšanas ierīcēm logiem un balkona durvīm, kuras uzstāda patērētāji

(izziņots ar dokumenta numuru C(2009) 10298)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2010/11/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 3. decembra Direktīvu 2001/95/EK par produktu vispārēju drošību [1] un jo īpaši tās 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

tā kā:

(1) Direktīvā 2001/95/EK paredzēts, ka Eiropas standartus izveido Eiropas mēroga standartizācijas struktūras. Šādiem standartiem jānodrošina produktu atbilstība minētajā direktīvā ietvertajām vispārējās drošības prasībām.

(2) Saskaņā ar Direktīvu 2001/95/EK produktu uzskata par drošu valsts standartos ietverto risku [apdraudējumu] un risku [apdraudējumu] kategoriju ziņā, ja tas atbilst brīvprātīgi ieviestiem valsts standartiem, kuros transponēti Eiropas standarti.

(3) Nejauši kritieni no augstuma, piemēram, no logiem vai balkoniem, ir galvenais nāves vai paliekošu smadzeņu vai skeleta bojājumu iemesls bērniem, jaunākiem par pieciem gadiem. Tā ir liela problēma pilsētās, kur koncentrēti daudzstāvu dzīvojamie nami, un kulminācija ir pavasarī un vasarā, kad logus atstāj vaļā ilgāku laiku. *Île-de-France* reģionā no 2005. gada maija līdz septembrim reģistrēti 67 nejauši bērnu kritieni, kopā gandrīz 14 gadījumi mēnesī. Dānijā un Zviedrijā katru gadu reģistrē no 20 līdz 60 gadījumiem. No 1996. līdz 2003. gadam Grieķijā vidēji gadā bija 79 gadījumi, kad izkrituši bērni, 130 gadā – Nīderlandē un 25 gadā – Lielbritānijā.

(4) Lai novērstu vai samazinātu nejaušu izkrišanas gadījumu skaitu, ir prasības attiecībā uz logu izmēru, kā arī logu margām un logu aizsargiem jābūt ar noteiktām īpašībām. Tomēr šīs prasības parasti ir paredzētas valstu celtniecības standartos, un tās ir atšķirīgas katrā dalībvalstī.

(5) Tirgū ir arī produkti, kas paredzēti, lai ierobežotu vai bloķētu logu un balkona durvju atvēršanu. Šos produktus uzstāda patērētāji tieši uz loga vai balkona durvīm.

(6) Šiem produktiem nav Eiropas drošības standartu. Pašlaik uzņēmējiem un tirgus uzraudzības iestādēm galvenās atsauces ir ietvertas valsts un starptautiskos standartos un testēšanas metodēs.

(7) No 2005. līdz 2007. gadam Austrija, Dānija un Norvēģija kopīgi īstenoja projektu par tirgū pieejamo logu un balkona durvju bloķēšanas ierīču, kuras uzstāda patērētāji, drošības novērtējumu un pastāvošo valstu un starptautisko testēšanas metožu atbilstības novērtējumu. Turklāt dalībnieki ņēma vērā prasības, ko izstrādājusi *ANEC* [2] pētījumā par bērnu aizsardzības ierīcēm, kas publicēts 2004. gadā [3], kā arī dažas prasības no EN-71:1 standarta par rotaļlietu drošumu.

(8) Projekta rezultāti parādīja, ka vairākus no pārbaudītajiem slēdzeņu modeļiem bērni var atvērt, neskatoties uz bērnu drošuma prasību. Citi modeļi saplīsa, salūza vai neizturēja novecošanas testu, un visiem pārbaudītajiem paraugiem trūka dažu vajadzīgo pamata norādījumu.

[1] OV L 11, 15.1.2002., 4. lpp.

[2] *ANEC* – Eiropas patērētāja balss standartizācijā. http://www.anec.org/anec.asp

[3] http://www.anec.org/attachments/r&t005-04.pdf

(9) Tādēļ ir nepieciešams noteikt īpašas prasības saskaņā ar Direktīvas 2001/95/EK 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu un, pamatojoties uz šādām prasībām, pilnvarot izstrādāt Eiropas drošības standartus, lai nodrošinātu, ka šīs ierīces ir bērniem drošas, saglabā strukturālo integritāti visā to paredzamās ekspluatācijas laikā, ir izturīgas pret novecošanu un laika apstākļu ietekmi, sniegtu skaidras instrukcijas un informāciju lietotājiem. Šie standarti jāizstrādā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvu 98/34/EK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā, kā arī informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā [1]. Saskaņā ar Direktīvas 2001/95/EK 4. panta 2. punktu atsauce uz pieņemto standartu jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(10) Bloķēšanas ierīces, uz kurām attiecas šis lēmums, ir tikai tās, kas paredzētas, lai patērētāji tās uzstādītu logiem vai balkona durvīm. Uz noslēgšanas ierīcēm, kas iestrādātas loga vai balkona durvju rāmī, attiecas tehniskās specifikācijas, kas noteiktas Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīvā 89/106/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem [2].

(11) Pēc tam, kad attiecīgie standarti ir pieejami, un ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar procedūru, kas noteikta Direktīvas 2001/95/EK 4. panta 2. punktā, nolemj publicēt atsauces uz tiem *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, bērnu aizsardzībai paredzētas logu un balkona durvju bloķēšanas ierīces, kuras uzstāda patērētāji, būtu uzskatāmas par atbilstošām vispārējās drošības prasībām Direktīvā 2001/95/EK, ciktāl tas attiecas uz drošības prasībām standartos.

(12) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar tās komitejas atzinumu, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas 2001/95/EK 15. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Definīcijas

Šā lēmuma izpratnē:

— "bloķēšanas ierīce, kuru uzstāda patērētāji" nozīmē ierīci, kas vai nu bloķē, vai iepriekš noteiktā stāvoklī ierobežo logu vai balkona durvju atvēršanu. Šāda ierīce ir tā projektēta, lai patērētāji to uzstādītu uz logiem vai balkona durvīm,

— "bērniem drošs" nozīmē, ka ierīci nevar atvērt par 51 mēnesi jaunāks bērns.

2. pants

Prasības

Saskaņā ar Direktīvas 2001/95/EK 4. pantu Eiropas standartiem atbilstošās īpašās drošības prasības bērnu aizsardzībai paredzētām bloķēšanas ierīcēm, kuras uzstāda patērētāji, ir izklāstītas šā lēmuma pielikumā.

3. pants

Publikācija

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2010. gada 7. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

[1] OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.
[2] OV L 40, 11.2.1989., 12. lpp.

PIELIKUMS

Īpašās drošības prasības un testu metodes bērnu aizsardzībai paredzētām logu un balkona durvju bloķēšanas ierīcēm, kuras uzstāda patērētāji

Fiziskās un mehāniskās īpašības

Logu bloķēšanas ierīcēm jābūt tā konstruētām, lai tās izturētu lietošanu, atkārtoti atverot un aizverot, ar slodzi un bez, kā arī novecošanos un visu laika apstākļu iedarbību, piemēram, saules, lietus, sniega, ledus, mitruma, augstas un zemas temperatūras iedarbību, un saglabātu spēju aizsargāt bērnus.

Ierīcēm savas kalpošanas laikā jāspēj nesaplīstot izturēt netīšus triecienus.

Lai tās atbilstu paredzētajam nolūkam, ierīcēm jāierobežo atvēruma maksimālais attālums starp rāmi un loga vērtni tā, lai efektīvi novērstu mazu bērnu izkļūšanu ārā, ņemot vērā, jo īpaši, dažāda vecuma bērnu attīstību un antropometriskos mērījumus.

Sīkas detaļas

Lai izvairītos no nosmakšanas draudiem, atsevišķām vai atdalāmām sīkām detaļām jābūt tāda izmēra, kas nepieļauj to norīšanu un/vai ieelpošanu.

Asas malas un izvirzītas daļas

Lai novērstu iespēju sadurties, sagriezties, iespiest, saspiest vai citas fiziskas traumas, pieejamajām malām jābūt noapaļotām vai slīpinātām un nedrīkst būt izciļņi vai izvirzītas virsmas.

Pirkstu iespiešana

Ierīcēm nedrīkst būt pieejamas atveres, paturot prātā bērnu antropometriskos mērījumus un viņu spējas dažādos vecumos.

Testēšana

Novecošana UV starojuma un paaugstinātas temperatūras ietekmē, nodilums un plīšana, mehāniska stabilitāte un bērnu drošības funkcijas jāpakļauj īpašām testu metodēm. Produkti ar elastīgām daļām, piemēram, ķēdēm, stieplēm un virvēm, jātestē arī ar sitienu metodi. Ierīces nedrīkst saplīst, un pēc testa tām jābūt pilnīgi funkcionālām.

Testēšanas metodes ir jāpielāgo, lai vajadzības gadījumā pārbaudītu bloķēšanas ierīces visu tipu logiem (piemēram, "franču", uz augšu un uz sāniem bīdāmiem logiem).

Spēks testos jāpiemēro visgrūtāk pieejamos virzienos un jāmēra ar mērījumu precizitāti līdz ± 1 %, un nobīdes mērījumu precizitāte ± 1 mm.

Bērnu grupa testos

Bērnu aizsardzības funkcijai jābūt apstiprinātai. Kā atsauces jāizmanto EN ISO 8317 prasības par bērnu drošumu attiecībā uz iesaiņojumiem. Jāvēro minētajā standartā noteiktie neatbilstības kritēriji.

Produkta informācija

Produkta informācija ir jāsniedz, lai samazinātu iespējamo paredzamo apdraudējumu risku, kas saistīts ar produkta izmantošanu.

Jāsniedz informācija par drošu produkta lietošanu. Instrukcijā jāietver vismaz šāda informācija:

— Ražotāja, importētāja vai par pārdošanu atbildīgās organizācijas nosaukums vai tirdzniecības zīme.

— Instrukcija: "Uzmanīgi izlasiet šo instrukciju pirms iekārtas uzstādīšanas un izmantošanas. Ierīces spēja aizsargāt bērnus var tikt ietekmēta, ja jūs neizpildiet norādījumus. Saglabājiet instrukciju turpmākai atsaucei."

— Informācija par logu veidu, kādam produkts paredzēts.

— Norādījumi par to, kā un kur pareizi uzstādīt izstrādājumu. Dažāda veida un dažādu materiālu – koka, metāla, plastmasas utt. – logiem var būt vajadzīgas dažādas instrukcijas. Tā kā tieši no ierīces uzstādīšanas ir atkarīga bērna drošība, instrukcijām jābūt precīzām, un dažos gadījumos jāpievieno speciāls uzstādīšanas instruments.

— Cita informācija drošai lietošanai.